Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Pabianicach
95-200 Pabianice, ul. Kilińskiego 10/12

tel./fax. (0-42) 215-27-76, tel. (0-42) 215-35-89
e-mail: sekretariat.psse.pabianice@sanepid.gov.pl
AE: PL-14268-15040-ACJAH-30

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego za rok 2024

Pabianice, 28.03.2025 r.

Spis treści

WSTĘP 3
I. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY 4
II. NADZÓR NAD WARUNKAMI ZDROWOTNYMI ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA 10
III. SEKCJA HIGIENY ŚRODOWISKA 14
Nadzór nad warunkami pracy 14
Nadzór nad zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych 19
Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego w zakresie zagadnień Higieny Komunalnej 21
Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania w powiecie 41
IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA 44
V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY 47

WSTĘP

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego w roku 2024 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Pabianicach wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym. Podstawowym celem w prowadzonych działaniach była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Pabianicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416) skierowana jest na ochronę zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i/lub uciążliwych, a w szczególności zapobieganiu powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz cywilizacyjnych na obszarze powiatu pabianickiego.

Dla realizacji tej polityki w Pionie Nadzoru Sanitarnego w roku 2024 kontynuowano wdrożony system zarządzania jakością na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17020/2012 „Ocena zgodności– wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcje".

W 2024 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie pabianickim było 2 391 obiektów. W Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Pabianicach w sprawowanie nadzoru nad obiektami zaangażowanych jest 22 pracowników merytorycznych.

- Liczba kontroli przeprowadzonych w roku 2024 – 1 615;
- Liczba pobranych próbek w roku 2024 - 714;
- Przeprowadzono 2 304 wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi lub z osobami z kontaktu z chorobą zakaźną;
- Nałożono 89 mandatów karnych na kwotę 24 300,00 zł;
- Rozwiązano 3 482 spraw zgłoszonych w systemie SEPIS;
- Wydano 546 decyzji administracyjnych;
- Wydano 99 postanowień, wystawiono 39 tytułów wykonawczych. Nałożono 15 grzywien na kwotę 37 350,00 zł w celu przymuszenia do wykonania obowiązku zawartego w decyzji;
- Do tutejszego urzędu wpłynęły 72 wnioski obywateli o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych z czego 45 było nieuzasadnionych a w 7 przypadkach wnioski przekazano do innych urzędów celem załatwienia zgodnie z właściwością rzeczową. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone niezwłocznie i terminowo.

I. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

Liczba mieszkańców powiaty pabianickiego z danych GUS z dnia 30.06.2024 r.

Powiat Pabianicki - 119 037;
Miasto Pabianice - 60 268;
Miasto Konstantynów - 19 305;
Miasto Lutomiersk - 1 587;
Wieś (gminy) - 37 877;

W 2024 roku wykonano:

- kontrole sanitarne placówek służby zdrowia - 170;
- kontrole punktów szczepień - 45;
- wywiady epidemiologiczne i dochodzenia p/epidemiczne - 2304;
- przyjęto od 1042 osób próbki na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli.
- przyjęto 312 próbek na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli od osób chorujących i ich otoczenia.

Decyzje i postanowienia wydane w 2024 r.

W dniu 09.07.2024 r. wydano postanowienie III dotyczące nałożenia grzywny do tytułu wykonawczego nr 1/2022. Postanowienie to dotyczy niewykonania decyzji nakazującej doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno – technicznego pionu położniczo-ginekologiczno - bloku porodowego Pabianickiego Centrum Medycznego w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68.

Nadzór nad zakładami służby zdrowia

Na terenie Powiatu Pabianickiego objęto nadzorem 142 placówki służby zdrowia. Wykonano 170 (razem z kontrolami punktów szczepień) kontroli sanitarnych.

Miasto Pabianice
W 2024 roku objętych nadzorem były 94 placówki służby zdrowia. Przeprowadzono 86 kontroli sanitarno-epidemiologicznych, wykonano 27 kontroli punktów szczepień.

Miasto i Gmina Konstantynów Łódzki
W 2024 roku objętych nadzorem były 24 placówki służby zdrowia. Przeprowadzono 16 kontroli sanitarno-epidemiologicznych, wykonano 7 kontroli punktów szczepień.

Miasto i Gmina Lutomiersk
W 2024 roku objętych nadzorem były 2 placówki służby zdrowia. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarno-epidemiologiczne, wykonano 3 kontrole punktów szczepień.

Gminy powiatu pabianickiego

W 2024 roku w 5 gminach (Pabianice, Ksawerów, Lutomiersk, Dobroń, Dłutów) objętych nadzorem były 22 placówki służby zdrowia. Przeprowadzono 21 kontroli, wykonano 8 kontroli punktów szczepień.

Działalność w zakresie szczepień ochronnych

Nadzorem objęto 25 placówek w których wykonywane są szczepienia ochronne.
Zaplanowano 43 kontrole - wykonano 39 kontroli.
W poszczególnych placówkach wykonawstwo przedstawia się następująco:

Lp	Nazwa placówki	Ilość placówek	planowano kontroli	wykonano kontroli
1	Oddział noworodków	1	1	1
2	SOR	1	1	1
3	Poradnie POZ	23	43	37
	RAZEM	**25**	**43**	**39**

Uodpornienie przeciwko poszczególnym chorobom na dzień 31.12.2024 r. bez rocznika 2022 przedstawia się następująco:
- krztusiec - 94 %;
- błonica - 94 %;
- tężec - 94 %;
- poliomyelitis - 93 %;
- odra, świnka, różyczka - 85 %;
- Hemophilus typu b – 93 %;

Wzorem lat ubiegłych podczas kontroli punktów szczepień przeprowadzono bieżący instruktaż o prawidłowym wykonywaniu szczepień, zachowaniu łańcucha chłodniczego, przechowywaniu szczepionek i prowadzeniu dokumentacji.
Należy zaznaczyć, iż niepokojącym jest wzrostowy trend w liczbie rodziców, którzy odmawiają poddania własnych dzieci szczepieniom ochronnym zgodnie z kalendarzem szczepień. Doprowadza to do obniżenia odporności populacyjnej społeczeństwa a tym samym powoduje powrót niebezpiecznych chorób zakaźnych: odra, błonica,

Szczepienia przeciw HPV

Od 1 września 2024 roku realizowany jest w całym kraju Powszechny Program Szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego obejmie dziewczynki i chłopców po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV.

HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe.

Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych.

Na podstawie analizy międzynarodowych wytycznych praktyki klinicznej dotyczących stosowania szczepionek przeciwko HPV wskazano, że rutynowe szczepienie przeciwko HPV jest zalecane od 9. r.ż. niezależnie od płci lub od 11. r.ż. ze wskazaniem, że można je podawać już od 9. r.ż. Wyniki przeglądu systematycznego wskazały, że skuteczność szczepionki była najwyższa w najmłodszych grupach wiekowych i stopniowo spadała z każdym kolejnym rokiem rozpoczęcia szczepienia.

W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentana szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9.

Zgodnie z założeniami programu, szczepienie dzieci odbywa się będzie w szkołach, co pozwala rodzicom uniknąć umawiania wizyt w przychodniach i odbywa się w środowisku przyjaznym uczniom i uczennicom.

W powiecie pabianickim z 28 szkół podstawowych do programu przystąpiło tylko 6 szkół. Deklaracje poddania się szczepieniu złożyli rodzice 110 dzieci.

Pokąsania

W 2024 roku przeprowadzono 74 wywiady z ludźmi pokąsanymi przez zwierzęta. Szczepionych p/wściekliźnie zarejestrowanych pogryzionych były 36 osób.

Borelioza

W roku sprawozdawczym 2024 odnotowano 101 przypadków boreliozy.
W 2 przypadkach boreliozy pacjenci byli hospitalizowani z rozpoznaniem neuroboreliozy.

Zachorowania grypopodobne i COVID-19

W 2024 r. w powiecie pabianickim placówki medyczne zgłosiły 849 zachorowań na grypę potwierdzonych testem antygenowym, 58 osób było hospitalizowanych. U 28 osób potwierdzono grypę testem PCR badanie molekularne w tym stwierdzono grypę u 7 dzieci do lat 14.
Zarejestrowane zachorowania na Covid-19 w ilości 1282 potwierdzone testami antygenowym w tym pacjenci hospitalizowani 73.
Zarejestrowano 107 przypadków zakażenia wirusem RSV w tym 73 dzieci do lat 2

Nowo zarejestrowane przypadki gruźlicy na terenie powiatu pabianickiego

W roku 2024 zarejestrowano 8 nowych przypadków zachorowań na gruźlicę potwierdzonych badaniami. Chorych i ich otoczenie domowe i rodzinne objęto nadzorem epidemiologicznym.

OCENA STANU SANITARNO - HIGIENICZNEGO ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ POWIATU PABIANICKIEGO W 2024 ROKU

W powiecie pabianickim przeprowadzono 170 kontroli podmiotów leczniczych i punktów szczepień w Podmiotach Leczniczych.
Ogólna ilość placówek leczniczych pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wynosi 142 (bez punktów szczepień):

- szpital Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice;
- szpital Pabianickie Centrum Psychiatrii Pabianice;
- 23 Poradnie Lekarza Rodzinne;
- 68 Gabinety Stomatologiczne;
- 10 Gabinety Ginekologiczne;
- Gabinety Ortopedyczne;
- Gabinety Dermatologiczne;
- Zakłady Rehabilitacyjne;
- 8 Inne podmioty lecznicze;
- Laboratoria Diagnostyczne;
- Centrum Dializ;
- Apteka z recepturą farmaceutyczną;
- Centrum Krwiodawstwa (punkt pobrań);
- 10 Domy Pomocy Społecznej;
- Gabinety stomatologiczne szkolne.
- Ilość obiektów pod jednym zarządzającym 9.

Postępowanie administracyjne w 2024 r.

W dniu 09.07.2024 r. wydano postanowienie III dotyczące nałożenia grzywny do tytułu wykonawczego nr 1/2022. Postępowanie to dotyczy niewykonania decyzji nakazującej doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno – technicznego pionu położniczo-ginekologicznego - bloku porodowego Pabianickiego Centrum Medycznego w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68.

Ogólna ocena stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych placówek jest zadawalająca.

Komory dezynfekcyjne

Teren powiatu pabianickiego nie posiada własnej komory dezynfekcyjnej.

Dezynfekcja

Dezynfekcja we wszystkich placówkach służby zdrowia odbywa się w sposób prawidłowy, odpowiednio dobranymi środkami dezynfekcyjnymi.

Środki dezynfekcyjne przechowywane są w zamkniętych oznakowanych pojemnikach. Roztwory dezynfekcyjne przygotowywane są przez pracowników odpowiadających za proces dezynfekcji. We wszystkich placówkach opracowano procedury postępowania (mycia, dezynfekcji) ze sprzętem medycznym, według których personel medyczny powinien postępować. Opracowano także procedurę w/g. której należy przygotować roztwór dezynfekcyjny obecnie

stosowany przez daną placówkę służby zdrowia. W brudownikach oddziałów szpitalnych kaczki, baseny wstępnie są myte, a następnie całkowicie zanurzone w roztworze środka dezynfekcyjnego w pojemniku oznaczonym, zamykanym, przeznaczonym tylko do tego celu.

Sterylizacja

Szpital

Punkt sterylizacyjny znajdujący się w Pabianickim Centrum Medycznym – szpital w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 - posiada dwa autoklawy parowe i autoklaw niskotemperaturowy plazmowy. Autoklaw parowy GETING rok produkcji 1998 ostatni przegląd techniczny 15.02.2024 r. Sprzęt sprawny technicznie.
Autoklaw parowy MSTV rok produkcji 2011 w chwili kontroli punktu sterylizacji dnia 21.05.2024 r. autoklaw zgłoszony do naprawy.
Autoklaw plazmowy V-PRO 601 rok produkcji 2017, ostatni przegląd techniczny 12.03.2024 r. Sprzęt sprawny technicznie.

Narzędzia przeznaczone do sterylizacji pakowane są w rękaw papier-folia, zamykane za pomocą zgrzewarki, pakiety z włókniny niebieskiej 2 warstwy, papier krepowy 2 warstwy biała i niebieska, zestawy operacyjne przeznaczone na blok operacyjny znajdują się w kontenerach operacyjnych.
Narzędzia chirurgiczne dezynfekowane i myte są przez pracowników sterylizatorni na bloku operacyjnym, składane i układane w kontenerach. Gotowe zestawy przekazywane są do sterylizatorni. Na bloku operacyjnym zamontowano myjnię narzędziową do mycia i dezynfekcji narzędzi.
Bielizna operacyjna składana jest w strefie czystej sterylizatorni.
Przed rozpoczęciem sterylizacji w każdym dniu pracy do każdego autoklawu zakładany jest test BOW-DICK - test próżniowy.
Proces sterylizacji kontrolowany jest za pomocą testów chemicznych i biologicznych. Raz w tygodniu zakładany jest test biologiczny 3M ATTEST. W każdy autoklaw parowy na górną i dolną półkę do każdego wsadu zakładany jest test biologiczny - odczyt testów następuje w urządzeniu inkubatora na terenie sterylizatorni, pierwszy odczyt testu następuje po 24 minutach. Po tym czasie następuje zwolnienie wsadu na oddziały. W autoklaw plazmowy zakładany jest 1 test biologiczny E2 TEST, odczyt w inkubatorze w sterylizatorni.
W każdym pakiecie narzędziowym znajduje się pasek testu chemicznego STEAM INDICATOR (autoklaw parowy), BMS-TEST (autoklaw plazmowy).
Na każdy wsad narzędzi do autoklawu zakładany jest test chemiczny SIL-250 STEAM IDICATOR CLASS 4 zapakowany w opakowanie papier - folia. Codziennie przy uruchomieniu autoklawu zakładany jest test próżniowy BOWI-DICK. Wszystkie odczyty testów znajdują się w dokumentacji procesu sterylizacyjnego.
Zestawy narzędziowe opisane są metkownicą z podaną datą sterylizacji i datą ważności sprzętu oraz kodem pracownika odpowiedzialnego za proces sterylizacji. Sterylizatornia 3 razy w tygodniu przeprowadza test białkowy do pozostałości białkowych na narzędziach dostarczanych do sterylizatorni z Oddziałów szpitalnych. Test przeprowadza się losowo na narzędziach przed zapakowaniem w rękaw papier-folia.
Sprzęt i materiał opatrunkowy po sterylizacji transportowany jest na oddziały szpitalne specjalnym odrębnym wózkiem transportowym. Drogi dostarczania materiału do sterylizatorni się nie krzyżują.

Lecznictwo - wyposażenie w autoklawy
Na wyposażeniu znajdują się autoklawy:
- stomatolodzy - 65,
- Podmioty lecznicze POZ i inne - 11,
- Pabianickie Centrum Medyczne Szpital punkt sterylizacyjny – 1.

Pozostałe placówki, gabinety prywatne i praktyki lekarskie posiadają podpisane umowy na sterylizację (9 umów). Sprzęt do sterylizacji zostaje przyniesiony w pojemnikach przeznaczonych tylko do tego celu, zamykanych, łatwych do utrzymania w czystości, podpisanych. W pojemniku znajdują się narzędzia umyte i po procesie dezynfekcji zapakowane w rękawy foliowo-papierowe z testem chemicznym wewnątrz pakietu. 60 placówek medycznych pracuje przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

Ocena działalności zespołu do spraw zakażeń szpitalnych

W Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice zarządzeniem PCM PO 003/1/2023 z dnia 17.03.2023 r. Prezesa Zarządu PCM powołany został Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych funkcjonujący w Pabianickim Centrum Medycznym Sp. z o.o. w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68.

Ilość odbytych narad	- 30;
Spotkania w mniejszym składzie	- 30;
Liczba przeprowadzonych kontroli wewnętrznych	- 279;

Posiedzenia Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych odbywają się 2x w roku, ostatnie udokumentowane spotkanie 20.09.2024 r.
Spotkanie zespołu kontroli zakażeń szpitalnych odbywa się raz w miesiącu, ostatnie udokumentowane spotkanie 14.11.2024 r.
Szkolenia zewnętrzne członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych – 10.
Szkolenia wewnętrzne przeprowadzone przez zespół kontroli zakażeń szpitalnych zorganizowane w roku 2023 w ilości 100 w tym z udziałem zewnętrznych wykładowców- 0.
Zespół opracował procedury, które mają na celu monitoring zakażeń, sposób ich zgłaszania i prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych dla wszystkich oddziałów szpitalnych.

II. NADZÓR NAD WARUNKAMI ZDROWOTNYMI ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W roku 2024 pod nadzorem sekcji BŻŻ znajdowało się 1095 obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego. Skontrolowano 341, zatwierdzono 104, przeprowadzono ogółem 565 kontroli sanitarnych, w tym 34 kontroli interwencyjnych oraz dodatkowo 78 kontroli granicznych.

Rodzaj obiektu	**Ilość wg ewidencji**	**Ilość kontroli**	**Ilość decyzji administracyjnych**	**Liczba mandatów**	**Kwota mandatów w zł**
Zakłady produkcji żywności	175	68	15	2	600
Obiekty obrotu żywnością	552	315	34	45	11 650
Zakłady żywienia zbior. otwarte	205	110	23	26	9 750
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	111	41	6	0	-
Zakłady Usług Cateringowych	14	26	4	12	900
Wytw. mat. i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu tymi produktami	38	5	-	0	
Ogółem	1095	565	82	85	22 900

Ogółem wydano **82** decyzje administracyjne. Wydawane decyzje miały na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, jak również dotyczyły wyegzekwowania prowadzenia przez operatorów żywności kontroli wewnętrznej w zakładzie oraz jej dokumentowania, a także wprowadzenia i utrzymywania systemu kontroli wewnętrznej HACCP.
Wydano **1** decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu produktu (moreli mrożonej), zbadanego w ramach kontroli granicznej w kierunku oznaczenia poziomu pozostałości pestycydu, z uwagi na przekroczenie poziomu NDP dla jednego pestycydu.
W roku 2024 nałożono ogółem 85 mandatów karnych na kwotę 22 900 zł. Uchybienia sanitarne, za które nakładano mandaty karne dotyczyły głównie:

- braku stosownych badań sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością;
- niewłaściwego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów
- przeterminowane środki spożywcze znajdujące się w obrocie handlowym.

W roku sprawozdawczym 2024 złożono do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej za działanie niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą, nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia nr 1169/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przekazywania konsumentom informacji nt. żywności.

W roku 2024 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych, unijnych i importowanych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Pobrano do badań 198 próbek. Ponadto pobrano 3 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością .

Z pobranych ogółem 201 próbek zakwestionowano 6:

- 3 w zakresie parametrów mikrobiologicznych (obecność Listeria monocytogenes w nóżkach drobiowych producenta z terenu powiatu pabianickiego i termofilnych Campylobacter w mięsie drobiowym, producent spoza terenu naszego powiatu)
- 1 w zakresie zawartości substancji czynnej (witaminy A) niezgodnej z deklarowaną przez producenta na etykiecie suplementu diety
- 2 w zakresie przekroczenia NDP pestycydów w produktach roślinnych (bób i morela mrożona).

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2024 roku dokonano oceny ogółem 0 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 135 partii środków spożywczych, w tym 29 partii środków spożywczych wywożonych za granicę w ramach eksportu.

W roku 2024 wydano 78 świadectw dla środków spożywczych (z czego 10 dotyczyło eksportu żywności).

Pobrano 1 próbkę owoców mrożonych - morela kostka (importowana z Chin) w kierunku zawartości pozostałości pestycydów. Próbka została zakwestionowana z powodu przekroczenia NDP pestycydu imidachloprydu. Wydano decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu kwestionowanej partii oraz świadectwo nie spełnienia wymagań dla moreli mrożonej kostka importowanej z Chin.

W roku 2024 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych RASFF otrzymano **49** powiadomień przesłanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, w tym:

- **18** powiadomień alarmowych (**5** powiadomień Komisji Europejskiej oraz 1**3** powiadomienia krajowe),
- **28** powiadomień informacyjnych (**2** powiadomienia Komisji Europejskiej oraz **26** powiadomień krajowych),
- **3** powiadomienia o niezgodności (1 powiadomienie Komisji Europejskiej oraz 2 powiadomienia krajowe),

Za pośrednictwem ŁPWIS otrzymano również **6** zgłoszeń (4 alarmowe i 2 informacyjne) Głównego Lekarza Weterynarii dotyczące wykrycia bakterii Salmonella w elementach drobiowych, wprowadzania na rynek produktów mlecznych pochodzących z nielegalnej działalności, wykrycia Listeria monocytogenes w 5 z 5 próbek produktu rybnego do bezpośredniego spożycia (śledź z porem).

Powiadomienia dotyczyły:

- środków spożywczych ogólnego spożycia – **39;**

- suplementów diety **7;**
- materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – **3;**

W 2024 r. zarejestrowano 30 interwencji, w tym 19 interwencji przesłanych drogą mailową 5 interwencji nadesłano pismem ŁPWIS, 3 interwencje złożone za pośrednictwem GIS, 1 interwencja telefoniczna, 2 interwencje przesłane listowanie (w tym jedna tyczyła się 3 obiektów).
Interwencji uzasadnionych było 8 (co stanowi 26,66%), w:

- sklepach spożywczych - 2 (w tym 1 hipermarket);
- żywienie zbiorowe otwarte - 4;
- zakład usług cateringowych - 2.

Za częściowo uzasadnione uznano 3 interwencje (tj. 10%), w:

- żywienie zbiorowe otwarte – 1;
- inne obiekty żywienia – 1;
- sklepach spożywczych – 1;

Za nieuzasadnione uznano 19 interwencji (tj. 63,33%), w:

- sklepach spożywczych – 4 (w tym 1 hipermarket);
- sprzedaż internetowa suplementów diety – 4;
- wytwórnie chrupek – 2;
- żywienie zbiorowe zamknięte – 2 (w tym 2 przedszkola w formie cateringowej);
- żywienie zbiorowe otwarte 1;
- inne wytwórnie żywności – 1;
- magazyn 2;
- hurtownia suplementów diety 1;
- piekarnia 1;

2 skargi rozpatrywano wspólnie z sekcją Higieny Środowiska.
Interwencje dotyczyły:

- wprowadzania do obrotu handlowego przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwej prezentacji suplementu diety na stronach internetowych,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji środków spożywczych oraz obrotu handlowego środkami spożywczymi,
- nieprzestrzegania warunków sanitarno-higienicznych przez pracowników,
- braku środków do mycia i dezynfekcji,
- niewłaściwe zabezpieczenie obiektu przed szkodnikami lub ich obecności (mol),
- niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności i artykułów spożywczych,
- niewłaściwych warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń i wyposażenia
- dolegliwości żołądkowych i jelitowych po spożyciu potraw
- nieprzestrzegania wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Najczęściej uzasadnione skargi konsumenckie dotyczyły żywienia zbiorowego otwartego. Głównie tyczyły się: niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, nieprzestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych przez pracowników, niewłaściwych warunkach sanitarnych panujących w

obiektach, niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, czy daty minimalnej trwałości.
Za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach żywienia zbiorowego otwartego nałożono mandaty karne na kwotę 1000 zł. Została wystawiona 1 decyzja administracyjna dotycząca poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektu.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych ogółem nałożono 11 mandatów karnych na kwotę 3250 zł. Karanie mandatowe stosowano najczęściej za:

- przeterminowane artykuły spożywcze,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością,
- niezabezpieczone artykuły spożywcze przed zabrudzeniem i wtórnym zakażeniem,
- brak środków do dezynfekcji sprzętu,
- zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- niewłaściwe składowanie odpadów konsumpcyjnych,
- niewłaściwe cechy organoleptyczne środków spożywczych,
- brak ciepłej wody przy punktach wodnych,
- niewłaściwe przechowywanie odzieży pracowników.

Współpraca pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach prowadzona była w oparciu o porozumienie z dnia 16.11.2018 r. o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu pabianickiego. W oparciu o ww dokument dwa razy do roku uaktualniane są w porozumieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach listy zakładów objętych wspólnym nadzorem. Uaktualnione listy zatwierdzane są i podpisywane przez obu inspektorów.

W roku 2024 pod wspólnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej pozostawało 12 obiektów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, tj:

- 3 wytwórnie lodów produkujące lody na bazie mleka, (z czego 1 ma zawieszoną działalność);
- 4 zakłady garmażeryjne;
- 2 magazyny hurtowe.

Ponadto w Rejestrze Podmiotów Sektora Paszowego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pabianicach figurują 3 zakłady objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, przeznaczające część swojej produkcji na cele paszowe, takie jak młyn gospodarczy, piekarnia oraz wytwórnia produktów ekspandowanych.

III. SEKCJA HIGIENY ŚRODOWISKA

Nadzór nad warunkami pracy

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska, w zakresie działalności Higieny Pracy PSSE w Pabianicach znajdowało się w 2024 r. 545 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 17 523 pracowników.

Najliczniejszą grupę nadzorowanych zakładów stanowią te prowadzące działalność zaklasyfikowaną w dziale PKD 14 – „Produkcja odzieży" – 104 zakłady nadzorowane.
Kolejnymi pod względem liczby zakładów są:
- PKD 13 – Produkcja wyrobów tekstylnych – 44 zakłady;
- PKD 10 – Produkcja artykułów spożywczych – 41 zakładów;
- PKD 45 - Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – 41 zakładów.

Działalność kontrolna i represyjna

W roku w 2024 r. przeprowadzono 260 kontroli sanitarnych, skontrolowano 237 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 12 862 pracowników. Nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wystawiono 16 decyzji administracyjnych. oraz 15 decyzji płatniczych za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

W wystawionych decyzjach wydano łącznie 52 nakazy. Nakazy dotyczyły m.in.:

- przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych – 6 nakazów;
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych – 5 nakazów;
- prowadzenia lub uzupełnienia rejestru/kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – 3 nakazy;
- okazania wyników pomiarów czynników szkodliwych – 1 nakaz;
- dokonania oceny stanu zdrowia pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczeń – 6 nakazów;
- zapewnienia bezwzględnego stosowania atestowanych ochronników słuchu – 4 nakazy;
- poprawy stanu technicznego pomieszczeń – 1;
- posiadania spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych – 2 nakazy;
- przeprowadzenia pomiarów czynników chemicznych – 1 nakaz;
- opracowania lub aktualizacji instrukcji BHP przy stosowaniu substancji i mieszanin chemicznych – 5 nakazów;
- opracowania instrukcji określającej sposób składowania, załadunku i transportu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 1 nakaz;
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze – 1 nakaz;
- prowadzenia rejestru prac pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze – 1 nakaz;
- zaprzestania udostępniania na rynku produktu biobójczego – 1 nakaz;
- opracowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – 6 nakazów;
- zainstalowania natrysku oraz myjek do przemywania oczu oraz natrysku ratunkowego – 1 nakaz;
- założenia rejestru chorób zawodowych – 1 nakaz.

Nie wystawiono żadnej decyzji unieruchamiających stanowiska pracy.

Przekroczenia normatywów higienicznych

W roku 2024 stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych dla czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 5 zakładach pracy.

W sumie pod nadzorem PPIS w Pabianicach były 24 zakłady z przekroczeniami normatywów higienicznych, w warunkach pracy w przekroczeniach pracowało 365 osób, w tym 359 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia NDN czynników fizycznych, natomiast 6 pracowników w przekroczeniach NDS pyłów.
W porównaniu do roku 2023, poprawie uległy warunki pracy 41 pracowników zatrudnionych w 5 zakładach pracy.

W 2023 r. nie nałożono mandatów. Wystawiono 1 upomnienie. Nałożono 3 grzywny w celu przymuszenia wykonania obowiązku wynikającego z decyzji w wysokości 8 200 zł.

Narażenie na czynniki rakotwórcze

W roku w 2024 r. pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdowało się 52 zakłady, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze, skontrolowano 44 zakłady. Do czynników rakotwórczych występujących w skontrolowanych zakładach należą: promieniowanie jonizujące, tioacetamid, bromian (V) potasu, 1,2-dichloroetan, hydrazyna, formaldehyd, kobaltu (II) chlorek, chlorowodorek fenylohydrazyny, fenoloftaleina, siarczan hydrazyny, fiolet krystaliczny, Levodropropizine impurity C, akrylamid, dichromian (VI) potasu, chromian (VI) potasu, chlorek etylenu, benzen, azotan (VI) kobaltu, czerwień zasadowa 9, fiolet krystaliczny, benzyna ekstarkcyjna, p - anizydyna, 4-chloroanilina, acetaldehyd, tlenek etylenu, 2-metyloimidazol, tritlenek arsenu, związki chromu (VI), chlorek niklu (II), siarczan niklu, tritlenek chromu (VI), pył drewna.

W skontrolowanych zakładach na czynniki rakotwórcze narażonych było 826 pracowników, w tym 336 kobiet.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku opracowanego rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze. Wydano decyzję administracyjną, która została wykonana.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

W ewidencji PSSE w Pabianicach znajduje się 76 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 2 importerów, 22 dalszych użytkowników - formulatorów i 52 dystrybutorów.

Przeprowadzono 217 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym 2 kontrole u importerów, 19 kontroli u dalszych użytkowników - formulatorów, 34 kontrole u dystrybutorów oraz 162 kontrole w podmiotach stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Podczas kontroli w dwóch podmiotach stosujących stwierdzono nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Nieprawidłowości dotyczyły braku aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie.

Ponadto na terenie powiatu pabianickiego znajduje się 20 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze, w tym 3 podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktami biobójczymi. W roku 2024 przeprowadzono 18 kontroli.

Przeprowadzono również 21 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. Podczas kontroli w jednym podmiocie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego oznakowania produktu biobójczego.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie stosowania w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych.

W 309 zakładach stosowane są w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny.
Przeprowadzono 162 kontrole w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych.
Podczas kontroli tych podmiotów dokonano oceny kart charakterystyki i oznakowania stosowanych chemikaliów.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE w Pabianicach są 164 zakłady, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. W 2024 roku skontrolowano 102 zakłady, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia, co daje łączną liczbę 2 414 narażonych, w tym 2 414 pracowników narażonych jest na czynniki biologiczne zaliczane do 2 grupy zagrożenia, natomiast 561 pracowników narażonych jest na czynniki biologiczne zaliczone do grupy 3 zagrożenia. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

W roku 2024 przeprowadzono 18 kontroli w zakresie prekursorów narkotyków, w tym 1 kontrolę u wprowadzającego do obrotu prekursory narkotykowe kat. 2 i 3 oraz 17 kontroli u stosujących prekursory w działalności zawodowej.
W skontrolowanych podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prekursorów narkotykowych.

Nowe substancje psychoaktywne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w związku z wnioskami złożonymi do Inspektora do spraw Substancji Chemicznych, w celu wydania zezwoleń, o których mowa w art. 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowych substancji psychoaktywnych w roku 2024 przeprowadził 2 kontrole podmiotu ubiegającego się o uzyskanie pozwolenia.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli wydano 2 opinie dotyczące podmiotu ubiegającego się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie przerabiania, przywozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych. Podmiot został zweryfikowany pozytywnie i uzyskał od Prezesa Biura do Spraw Substancji Chemicznych decyzję zezwalającą na operacje związane z nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W roku 2024 nie przeprowadzono kontroli podmiotów posiadających zezwolenia dotyczące wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub

wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W roku 2024 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach było 7 podmiotów wytwarzających produkty kosmetyczne, 1 podmiot konfekcjonujący produkty kosmetyczne, 6 podmiotów obrotu produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono 4 kontrole. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek produktów kosmetycznych. Nie kwestionowano pobranych próbek.

Choroby zawodowe

W roku 2024 zgłoszono 8 podejrzeń chorób zawodowych:

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią – (wymieniona w poz. 15.3 aktualnego wykazu chorób zawodowych) – 2 zgłoszenia: u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy nauczyciela oraz pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy logopedy;
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka – (wymieniona w poz. 20.1 aktualnego wykazu chorób zawodowych) – 1 zgłoszenie: u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy pomoc kucharki;
- borelioza – (wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych) – 3 zgłoszenia: u 2 rolników oraz u leśniczego;
- choroba zakaźna albo jej następstwa: wirusowe zapalenie płuc w przebiegu COVID – 19 z niewydolnością oddechową, powikłane zatrzymaniem krążenia, którego konsekwencją był zgon (wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych) – 1 zgłoszenie: u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy lekarz/kierownik SPZOZ;
- choroby skóry – alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (wymieniona w poz. 18.1 aktualnego wykazu chorób zawodowych) – 1 zgłoszenie: u prowadzącego działalność gospodarczą (usługi w zakresie naprawy maszyn szwalniczych przemysłowych);

W 2024 r. wystawiono 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- choroba zakaźna – borelioza, wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych – 3 decyzje – u 2 rolników oraz leśniczego;

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, wymieniona w poz. 20.1 aktualnego wykazu chorób zawodowych – 1 decyzja – u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy pracownika produkcji;

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, wymieniona w poz. 15.3 aktualnego wykazu chorób zawodowych – 1 decyzja – u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy nauczyciela;

Ponadto wystawiono 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:

- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie okołostawowe barku lewego, wymieniona w poz. 19.4 aktualnego wykazu chorób zawodowych – u rolnika;

- astma oskrzelowa, wymieniona w poz. 6 aktualnego wykazu chorób zawodowych – u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracownika sanitarnego;

- borelioza, wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych – u rolnika;

- choroba wywołana działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia – odmroziny, wymieniona w poz. 24.3 aktualnego wykazu chorób zawodowych – u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy specjalisty ds. handlu;

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 – 2024.

2004 r. – 8 chorób zawodowych, 2005 r. – 9 chorób zawodowych , 2006 r. – 1 choroba zawodowa, 2007 r. – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2008 – 6 chorób zawodowych, 2009 – 4 choroby zawodowe, 2010 r. – 1 choroba zawodowa, 2011 – 3 choroby zawodowe, 2012 – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2013 r. – 1 choroba zawodowa, 2014 – 3 choroby zawodowe, 2015 – 2 choroby zawodowe, 2016 r. – 3 choroby zawodowe, 2017 r. – 2 choroby zawodowe. 2018 r. – 3 choroby zawodowe; 2019 r. – 3 choroby zawodowe; 2020 r. – 2 choroby zawodowe; 2021 r. – 2 choroby zawodowe, 2022 r. – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2023 r. – 4 choroby zawodowe, 2024 r. – 5 chorób zawodowych.

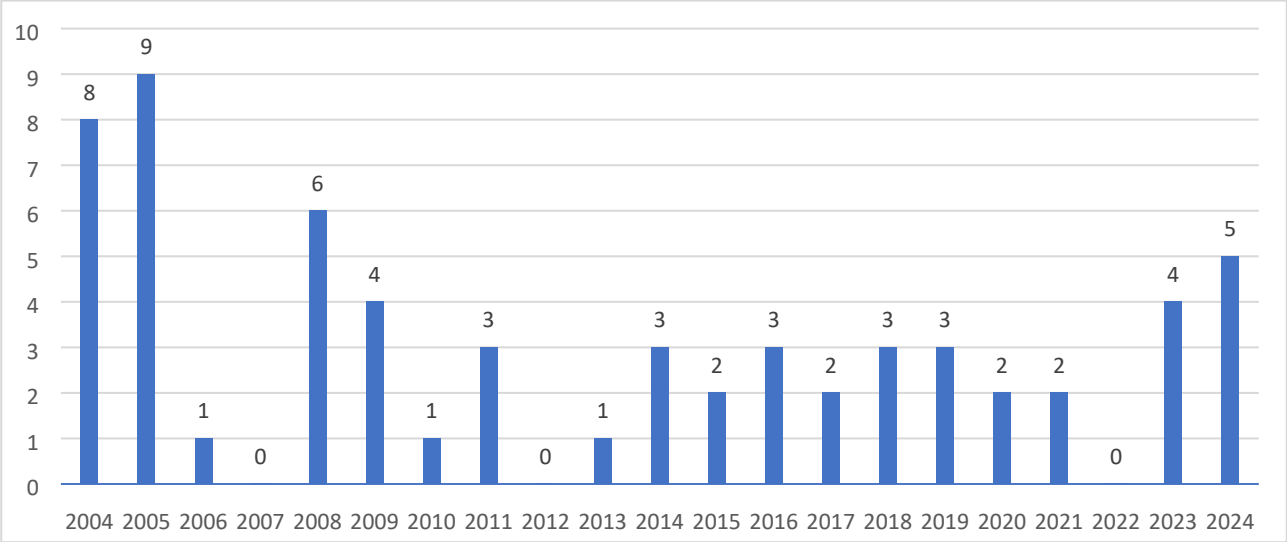

Rys. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 - 2024

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w roku 2024 prowadził współpracę z następującymi podmiotami:

- współpraca z Biurem ds. Substancji Chemicznych w sprawie informacji na temat obrotu prekursorami narkotyków oraz spełnienia wymagań w związku z prowadzeniem działalności w zakresie przetwarzania, przerabiania, przewozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych przez nadzorowane podmioty;
- WOMP w Łodzi i IMP w Łodzi – przekazywanie kart oceny narażenia zawodowego oraz decyzji w sprawie chorób zawodowych;
- Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie prawidłowego oznakowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Promocja Zdrowia w zakładach pracy w 2024 r.

W roku 2024 prowadzono na terenie powiatu pabianickiego następujące działania promocyjne w zakładach pracy:

- informowano o szkodliwości palenia tytoniu oraz obowiązywania zakazu palenia tytoniu;
- udzielano informacji i wyjaśnień dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac polegających na usuwania azbestu;
- informowano o częstotliwości badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz warunkach powodujących odstąpienie od przeprowadzania pomiarów;
- informowano o konieczności aktualizowania oceny ryzyka zawodowego tak aby obejmowała ona wszystkie zagrożenia środowiska pracy, omawiano prawidłowość uzupełniania kart badań i pomiarów;
- informowano o stosowaniu środków ochrony indywidualnej;
- informowano o obowiązku posiadania aktualnych kart charakterystyki, zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa;
- informowano o obowiązku przekazywania właściwemu PWIS informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;

Nadzór nad zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych

W 2024 roku na terenie powiatu pabianickiego nie funkcjonował żaden sklep stacjonarny, w którym wprowadzane były do obrotu środki zastępcze.

Nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Wydano 1 decyzję administracyjną, dotyczącą odmowy umorzenia części kary pieniężnej nałożonej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych

Nie wydawano postanowień, nie dokonano zabezpieczenia opakowań jednostkowych środków zastępczych, nie pobierano próbek produktów do badań.

Monitoring podejrzeń zatruć środkami zastępczymi

Od roku 2015 prowadzony jest systematyczny, codzienny monitoring podejrzeń zatruć środkami zastępczymi w oparciu o zgłoszenia z Pabianickiego Centrum Medycznego sp. z o.o.

W roku 2024 odnotowano 4 zgłoszenia podejrzeń zatruć środkami zastępczymi. Ponadto zgłoszono **106 przypadków zatruć nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami odurzającymi i psychotropowymi.**

Liczba zgłoszeń podejrzeń zatruć dopalaczami w latach 2016 - 2024

	WIEK					PŁEĆ		
ROK	**<18**	**18 - 30**	**31-40**	**>40**	**B.D.**	**K**	**M**	**RAZEM**
2016	12	84	50	13	0	17	142	159
2017	3	63	23	5	0	12	82	94
2018	3	63	31	2	0	19	80	99
2019	0	48	16	2	0	13	53	66
2020	0	24	11	1	1	9	28	37
2021	1	27	13	7	0	8	40	48
2022	0	35	10	3	0	11	37	48
2023	0	8	13	3	0	5	19	24
2024	0	2	1	1	0	0	4	4

- **B.D. – nie ustalono wieku**

Analiza zatruć oraz rodzaju udzielonego świadczenia zdrowotnego po nowelizacji ustawy o p.n. i ustawy o PIS

Niehospitalizowany (NH)	0
ambulatoryjne świadczenie zdrowotne (AA)	0
obserwacja w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR)	0
pobyt do 8 godzin w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie (SOR/IP)	0
hospitalizacja powyżej 24 godzin (H)	4
RAZEM	**4**

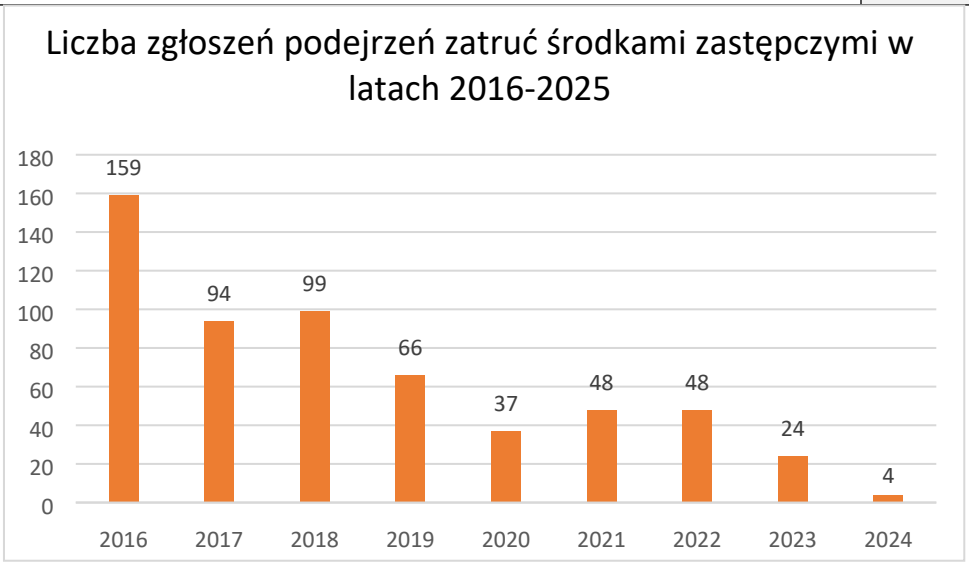

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego
w zakresie zagadnień Higieny Komunalnej za 2024 r.

Nadzór nad jakością wody

Liczba ludności ogółem w powiecie pabianickim w 2024 r. wynosiła: 119 037.
Liczba ludności korzystającej z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się pod kontrolą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach w 2024 r. wynosiła: 107 865.
Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach w 2024 r. znajdowało się 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, 1 wodociąg lokalny zaopatrujący w wodę do spożycia oraz 3 wodociągi wykorzystujące wodę z ujęć indywidualnych w ramach działalności na rynku spożywczym.

1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Miasto Pabianice

- Wodociąg w Pabianicach zasilany jest przez 2 stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Pabianicach przy ul. Wodnej 8 i ul. 15 Pułku Piechoty ”Wilków” 12.
Produkcja wody: 7 407 m^3/dobę.
Liczba ludności w Pabianicach wynosiła: 60 268.
Liczba ludności korzystającej z wody pochodzącej z sieci wodociągowej zbiorowego zaopatrzenia w wodę wynosiła: 56 000.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu.

Miasto i Gmina Konstantynów Łódzki

- Wodociąg w Konstantynowie Łódzkim zasilany jest ze stacji uzdatniania wody położonej przy ul. Wodociągowej 7 w Konstantynowie Łódzkim.
Produkcja wody: 4 176 m^3/dobę.
Liczba ludności w Konstantynowie Łódzkim wynosiła: 19 305.
Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej wynosiła: 17 650.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Konstantynowie Łódzkim.

Gmina Dobroń

-Wodociąg w Dobroniu zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Markówce.
Produkcja wody: 1554 m^3/dobę.
Liczba ludności ogółem w gminie Dobroń wynosiła: 8 136.
Liczba ludności korzystająca z wodociągu wynosiła: 7 285.
W dniu 08.03.2024 r. nastąpiło uruchomienie nowej Stacji Uzdatniania Wody w Markówce.
W trakcie modernizacji wybudowano nowy budynek, w którym znajduje się zaplecze socjalne dla pracowników oraz hala z zainstalowanymi nowymi urządzeniami do uzdatniania wody. W procesie uzdatniania wody wykorzystywany jest ozon jako środek utleniający i dezynfekujący. W trakcie budowy przeprowadzono remont zbiorników na wodę uzdatnioną. W studniach nr 2 i 3 wymieniono pompy głębinowe wraz z armaturą, zmieniono obudowy naziemne na obudowy typu „Lange".

Zdj. 1 – budynek SUW w Markówce

Zdj. 2 – hala SUW w Markówce

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych

w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dobroniu.

Gmina Ksawerów

- Wodociąg w Ksawerowie zaopatrywany przez Stację Uzdatniania Wody w Ksawerowie przy ul. Szkolnej 15e oraz w Gadce Nowej przy ul. Ogrodników 2a.
Produkcja wody: 1325 m^3/dobę.
Liczba ludności ogółem w gminie Ksawerów wynosiła: 7 704.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 6 747.
W dniu 30.09.2024 r. w ramach kontroli urzędowej do badań zostały pobrane próbki wody w punktach zgodności znajdujących się w Stacjach Uzdatniania Wody oraz w punktach na sieci wodociągowej.
W wyniku wykonanych badań laboratoryjnych stwierdzono przekroczenie parametrów: mętności i żelaza w punktach w sieci oraz przekroczenie liczby bakterii grupy coli w wodzie podawanej do sieci ze Stacji Uzdatniania Wody w Gadce Nowej i w punkcie w sieci w Szkole Podstawowej w Woli Zaradzyńskiej, w której dodatkowo stwierdzono przekroczoną ogólną liczbę mikroorganizmów 1 ml wody.
W związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w dniu 07.10.2024 r. wydał decyzję Nr 37 znak: HŚ.9022.68.2024, w której stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ksawerowie i nakazał producentowi wody Gminnej Jednostce „Wod-Kan" Ksawerów, ul. Kościuszki 3H, 95-054 Ksawerów doprowadzić jakość wody w wodociągu do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.
Ponadto producent wody pismem z dnia 09.10.2024 r. został poinformowany o przekroczeniach fizykochemicznych w wodzie w wodociągu i zobowiązany do działań naprawczych do dnia 07.11.2024 r. w celu przywrócenia jakości wody do obowiązujących przepisów.
Działania naprawcze podjęte przez producenta wody polegały na płukaniu odcinkowym sieci wodociągowej przez hydranty przeciwpożarowe oraz wyłączenia z eksploatacji Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Gadce.
Badania wody przesłane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej przez producenta w dniach 07.10.2024 r., 14.10.2024 r. oraz 24.10.2024 r. nie wykazały przekroczeń.

W związku z tym w komunikacie z dnia 29.10.2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach stwierdził przydatność wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Ksawerowie bez ograniczeń.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na koniec roku sprawozdawczego ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ksawerowie.

Gmina Dłutów

Ogólna liczba ludności w gminie Dłutów wynosiła: 4 982.
Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się w gminie Dłutów korzystało: 4 571 osób, w tym:

- Wodociąg w Dłutowie

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Dłutowie, ul. Wysoka 8.
Produkcja wody 499 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 2 814.
W próbkach wody pobranych w dniu 07.10.2024 r. w ramach kontroli urzędowej w punktach zgodności stwierdzono przekroczenie liczby bakterii grupy coli w wodzie podawanej do sieci ze Stacji Uzdatniania Wody w Dłutowie oraz w punkcie na sieci. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w dniu 11.10.2024 r. wydał decyzję nr 39 znak: HŚ. 9022.70.2024, w której stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dłutowie i nakazał producentowi wody: Zakładowi Usług Komunalnych w Dłutowie ul. Polna 2, 95-081 Dłutów doprowadzić jakość wody w wodociągu do zgodnej z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.
Podjęto działania naprawcze polegające na dezynfekcji wody podchlorynem sodu. Na podstawie sprawozdań z badań wody pobranych w dniu 15.10.2024 r. i 24.10.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w komunikacie z dnia 30.10.2024 r. poinformował, iż woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dłutowie może być używana do spożycia przez ludzi bez ograniczeń. Badania wody wykonane po działaniach naprawczych w ramach kontroli urzędowej nie wykazały przekroczeń.
W sprawozdaniach z badań próbek wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej wykonanych zgodnie z harmonogramem przesłanych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach w zakresie badanych parametrów woda spełniała warunki rozporządzenia.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na koniec roku sprawozdawczego ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dłutowie.

- Wodociąg w Ślądkowicach

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Ślądkowicach.
Produkcja wody: 118 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 1030.
W próbkach wody pobranych w dniu 07.10.2024 r. w ramach kontroli urzędowej w punktach zgodności stwierdzono przekroczenie liczby bakterii grupy coli > 10 jtk w wodzie podawanej do sieci oraz w jednym punkcie w sieci. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w dniu 11.10.2024 r. wydał decyzję nr 39 znak: HŚ. 9022.71.2024,

w której stwierdził brak przydatności wody do spożycia przez ludzi i nakazał producentowi doprowadzenie jakość wody w wodociągu do zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody do przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie do dnia 12.11.2024 r.
W związku z brakiem przydatności wody do spożycia w wodociągu w dniu 11.10.2024 r. Stacja Uzdatniania Wody w Ślądkowicach została wyłączona z eksploatacji a zasilanie w wodę miejscowości przejęła stacja uzdatniania w Dłutowie. Działania naprawcze przeprowadzone przez producenta wody polegały na dezynfekcji podchlorynem sodu oraz płukaniu urządzeń w stacji uzdatniania. Przeprowadzone działania naprawcze okazały się skuteczne.
Badania wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej po działaniach naprawczych nie wykazały przekroczeń. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w komunikacie z dnia 08.11.2024 r. poinformował, iż woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ślądkowicach może być używana do spożycia przez ludzi bez ograniczeń.
Przekroczeń nie stwierdzono w badanych próbkach wody w ramach kontroli urzędowej.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie na koniec roku sprawozdawczego jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ślądkowicach.

- Wodociąg w Czyżeminie

Zasilany jest z ujęcia w Czyżeminie**.**
Produkcja wody: 118m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 1030.
W związku z przekroczeniem parametru manganu w wodzie podawanej do sieci z ujęcia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w dniu 18.08.2022 r. wydał decyzję nakazującą doprowadzenie wody do wartości zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12. 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).
Woda warunkowo nadawała się do spożycia.
Termin doprowadzenia wody został określony do dnia 31.12.2023 r. Producent wody Zakład Usług Komunalnych, ul. Polna 2 w Dłutowie w pismem z dnia 11.12.2023 r. zwrócił się do tutejszego organu o przedłużenie decyzji do dnia 31.12.2024 r.
W uzasadnieniu prośby strona poinformowała Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, iż gmina Dłutów decyzją Starosty Pabianickiego nr 599/2023 z dnia 05.12.2023 r. otrzymała pozwolenie na budowę obejmujące rozbudowę istniejącej stacji wodociągowej w zakresie: budowy budynku kontenerowego stacji uzdatniania wody, budowy szczelnego zbiornika na ścieki z chlorowni, budowy trzech szczelnych zbiorników na popłuczyny, budowę naziemnego zbiornika wyrównawczego wody, budowę instalacji wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz instalacji elektroenergetycznej na działce nr. ewid. 193 w miejscowości Czyżemin gm. Dłutów.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w związku ze złożonym wnioskiem przychylił się do przedłużenia terminu wykonania decyzji.
Przekroczony parametr w wodzie do spożycia nie miał negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.
Po badaniach wody, które spełniały wartości parametryczne w zakresie parametrów określonych w załączniku 2 A i B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12. 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) wykonanych przed

uruchomieniem nowo wybudowanej Stacji Uzdatniania Wody w dniu 19.12.2024 r. nastąpiło włączenie do eksploatacji.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na koniec roku sprawozdawczego ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Czyżeminie.

W 2025 r. zostaną pobrane próbki wody w ramach kontroli urzędowej po działaniach naprawczych.

Zdj. 3 i 4 – SUW w Czyżeminie

Gmina Pabianice

Liczba osób zamieszkałych w gminie Pabianice wynosiła 9054.
Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Gminie Pabianice korzystało 6867 osób, w tym:

- Wodociąg w Rydzynach

Zasilany ze stacji uzdatniania w Rydzynach.
Produkcja wody: 436,88 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 2 637 osób.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Rydzynach.

- Wodociąg w Górce Pabianickiej

Zasilany ze stacji uzdatniania w Górce Pabianickiej.
Produkcja wody: 282,54 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 883 osób.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Górce Pabianickiej.

- Wodociąg w Żytowicach
Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Żytowicach.
Produkcja wody 521,96 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 3347.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Żytowicach.

Miasto i gmina Lutomiersk

Ogólna liczba ludności w mieście i gminie Lutomiersk wynosiła 9588 osób.
Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Lutomiersk korzystało 8 745 osób, w tym:

- Wodociąg w Lutomiersku
Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Lutomiersku.
Produkcja wody: 335,3 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2640.
W związku z stwierdzonymi przekroczeniami parametrów żelaza i manganu w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci, w próbkach wody pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu grudniu 2021 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzję nakazującą doprowadzenie wody do wartości parametrycznej zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia

przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Termin doprowadzenia wody został określony do dnia 30.09.2022 r.
Działania naprawcze podjęte przez producenta wody polegające na wymianie złoża w wieży ciśnień w filtrostacie skutkowały osiągnięciem wymaganej wartości parametru żelaza, natomiast w przypadku parametru manganu obniżono jego zawartość w wodzie, jednakże nadal przekraczającej dopuszczalne wartości.
W związku z powyższym gmina Lutomiersk jako producent wody skierowała wniosek o przedłużenie terminu wykonania decyzji do dnia 31.03.2023 r. motywując go, iż z uwagi na wymianę złoża w filtrostacie potrzebny jest dłuższy okres czasu na osiągnięcie pełnej skuteczności złoża. Wymiana złoża w flitrostacie nie przyniosła oczekiwanych rezultatów w poprawie jakości wody. Przed upływem terminu wykonania decyzji w dniu 27.03.2023 r. Gmina Lutomiersk ogłosiła przetarg na przebudowę i rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody w Lutomiersku. Okres zakończenia inwestycji zaplanowany był do końca 31.12.2024 r. i z takim terminem producent wody zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach o przedłużenie decyzji.
Tutejszy organ po analizie otrzymanego pisma przedłużył termin doprowadzenia wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę do dnia 30.06.2024 r.
Przekroczone parametry w wodzie do spożycia nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi.
Po włączeniu nowo wybudowanej stacji uzdatniania wody w Lutomiersku wystąpiły problemy z przekroczeniami ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał w dniu 29.05.2024 r. decyzję nr 19 znak: HŚ.9022.28.2024, w której stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i nakazał producentowi doprowadzenie wody do wartości zgodnej z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.
Producent wody podjął działania naprawcze polegające na włączeniu chlorowania wody wychodzącej do sieci, wykonano płukania sieci wodociągowej oraz Stacji Uzdatniania Wody.
W trakcie obowiązującej decyzji pobierano próbki wody do badań, w których monitorowano zawartość chloru w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci.
Badania wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej po działaniach naprawczych nie wykazały przekroczeń w zakresie mikrobiologicznych oraz chemicznych.
W związku z powyższym obowiązujące decyzje dotyczące doprowadzenia wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Lutomiersku do obowiązujących przepisów zostały wykonane.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Lutomiersku na koniec roku sprawozdawczego.

Zdj. 5 i 6 – SUW w Lutomiersku

- Wodociąg w Kazimierzu.

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Kazimierzu.
Produkcja wody: 366,5 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1828.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Kazimierzu.

- Wodociąg w Prusinowicach

Zasilany jest z jednej stacji uzdatniania w Prusinowicach.
Produkcja wody: 484,7 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1908.
W związku z przekroczeniami parametrów mikrobiologicznych w wodzie do spożycia, które wystąpiły w ubiegłych latach, producent wody podjął decyzję o wprowadzeniu stałej dezynfekcji wody podchlorynem sodu.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Prusinowicach

- Wodociąg w Szydłowie

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Szydłowie.
Produkcja wody: 408,4 m^3/dobę.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2 369 osób.
W próbkach wody pobranych w dniu 14.10.2024 r. w ramach kontroli urzędowej w punktach zgodności stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli w wodzie podawanej do sieci ze Stacji Uzdatniania Wody w Szydłowie oraz w punkcie na sieci. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w dniu 18.10.2024 r. wydał decyzję nr 43 znak: HŚ. 9022.74.2024, w której stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Szydłowie i nakazał producentowi wody gminie Lutomiersk doprowadzić jakość wody w wodociągu do zgodnej z wymaganiami określonymi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.
Producent wody podjął działania naprawcze polegające na płukaniu sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody, dezynfekcji urządzeń zamontowanych na stacji uzdatniania. Zamontowany został chlorator w celu dezynfekcji wody.
Działania producenta wody okazały się skuteczne W związku z powyższym w komunikacie z dnia 29.10.2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach poinformował, iż woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Szydłowie może być używana do spożycia przez ludzi bez ograniczeń.
Badania wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej po działaniach naprawczych nie wykazały przekroczeń.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Szydłowie na koniec roku sprawozdawczego.

2. Wodociągi lokalne

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach w 2024 r. był: 5 wodociągów lokalnych:

- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstantynowie Łódzkim ul. Ignacew 9 zaopatrywany był w wodę do spożycia z własnego lokalnego ujęcia do połowy listopada 2024 r. Badanie wody wykonane w dniu 13.11.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej wykazało przekroczenie liczby bakterii grupy coli > 80 jtk. W związku z powyższym obiekt został podłączony na stałe do wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Konstantynowie Łódzkim. W Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich brak jest stałych odbiorców wody do spożycia.

- Pabianickie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68.
Produkcja wody wynosiła: 103,72 m^3/dobę.
Wodociąg nie zaopatruje w wodę stałych odbiorców.

Do dnia 15.01.2024 r. na Pabianickim Centrum Medycznego sp. z o.o., ul. Jana Pawła II 68, 95-200 Pabianice ciążył obowiązek doprowadzenia wody w wodociągu lokalnym do parametrów mikrobiologicznych zgodnych zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w związku ze stwierdzonym przekroczeniem mikrobiologicznym, które stwierdzono po badaniach próbki wody pobranej w dniu 25.09.2023 r. w ramach kontroli urzędowej. W związku z powyższym, woda z wodociągu lokalnego nie nadawała się do spożycia.
Obiekt do czasu doprowadzenia wody do właściwych parametrów zasilany był w wodę z awaryjnego źródła jakim jest woda z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Pabianicach.
Producent wody przeprowadził działania naprawcze polegające na płukaniu całej instalacji wodą z wodociągu z Pabianic, dokonał szokowej dezynfekcji chlorem nitki wodociągowej pomiędzy ujęciem własnym a budynkiem szpitala. Zainstalowano urządzenie do dezynfekcji wody chlorem.
Podjęte działania naprawcze okazały się skuteczne. W badaniach wody w ramach kontroli urzędowej nie stwierdzono przekroczeń.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody na koniec roku sprawozdawczego w wodociągu lokalnym należącym do Pabianickiego Centrum Medycznym sp. z o.o.

Obiekty działające na rynku spożywczym wykorzystują wodę z własnych ujęć do celów produkcyjnych:

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Zarębski" Piotr Zarębski, Ksawerów ul. Zachodnia 25, produkcja wody: 35 m^3/ dobę.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych

w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu lokalnym na koniec roku sprawozdawczego.

- Ankor Antoniak spółka jawna, Dobroń, Róża 9, produkcja wody: 5,5 m^3/ dobę.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu lokalnym na koniec roku sprawozdawczego.

- Gospodarstwo Suflidowo Józef Suflida, Dłutów, Kociołki Las 5 - produkcja wody: 6,11 m^3/ dobę.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu lokalnym na koniec roku sprawozdawczego.

3. BASENY i KĄPIELISKA

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się:

Pływalnie kryte

- Pabianice, ul. Grota Roweckiego 3;
- Konstantynów Łódzki, ul. Kilińskiego 75a;
- Pabianice, ul. Zamkowa 2 - basen hotelowy w „Fabryce Wełny Hotel & Spa”;

W ramach kontroli urzędowej pobierano próbki wody z niecek basenowych, z systemu cyrkulacji oraz wody doprowadzanej do basenów.
Próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej pobierane były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach.
W próbkach wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej z natrysków na pływalni w Pabianicach przy ul. Grota Roweckiego 3 stwierdzono przekroczenie bakterii Legionella sp.
Zarządca pływalni podjął skuteczne działania naprawcze. W powtórzonych próbkach wody przekroczeń nie wykryto.
Przeprowadzone kontrole obiektów pod kątem sanitarno-porządkowym oraz technicznym nie wykazały nieprawidłowości.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach nie wydawał w roku 2024 żadnej decyzji dotyczącej niewłaściwej jakości wody w niecce basenowej ani złego stanu sanitarnego – technicznego basenu.

Kąpieliska

W 2024 r. na terenie powiatu pabianickiego funkcjonowały 2 kąpieliska:
- Kąpielisko „Lewityn” przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach;
- Kąpielisko „Nad Stawem” w Konstantynowie Łódzkim przy ul. Łaskiej 64/66.
Przed sezonem zostały pobrane próbki wody do badania z kąpielisk w ramach kontroli urzędowej.

W trakcie sezonu kąpielowego organizator pobierał próbki wody zgodnie z ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym harmonogramem.

- Kąpielisko „Lewityn" w Pabianicach ul. Bugaj 110

Rada Miejska w Pabianicach w drodze uchwały z dnia 28.02.2024 r. Nr LXXVI/731/24 określiła wykaz kąpielisk na terenie Miasta Pabianice oraz czas trwania sezonu kąpielowego, który obowiązywał na kąpielisku „Lewityn" od 15.06.2024 r. do 31.08.2024 r.

Przed otwarciem kąpieliska w ramach kontroli urzędowej została pobrana próbka wody oraz przeprowadzona została ocena wizualna jakości wody w kąpielisku. Jakość wody w kąpieliska była zgodna z obowiązującymi przepisami. W związku przesunięciem terminu otwarcia kąpieliska (na dzień 01.07.2024 r.), ponownie pobrano próbkę wody przed planowanym otwarciem oraz przeprowadzono ocenę wizualną jakości wody w kąpielisku, w wyniku której stwierdzono zakwit sinic. Badanie mikrobiologiczne nie wykazało przekroczeń.

Woda w kąpielisku nie nadawała się do kąpieli w okresie od dnia 01.07.2024 r. do dnia 10.07.2024 r. Ponowny zakwit sinic został stwierdzony przez Pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w dniu 18.07.2024 r.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach Decyzją Nr 23 z dnia 18.07.2024 r., znak: HŚ.9022.43.2024 wprowadził tymczasowy zakaz kąpieli w kąpielisku „Lewityn" przy ul. Bugaj 110 do czasu całkowitego ustąpienia zakwitu sinic oraz nakazał zamieścić na tablicy informacyjnej obiektu informację o zakazie kąpieli w kąpielisku. Dodatkowo została wydana ocena jakości wody w kąpielisku o nieprzydatności wody do kąpieli.

Organizator kąpieliska dostosował się do nakazu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach.

Ponadto informacja o zakazie kąpieli znajdowała się w serwisie kapieliskowym oraz w mediach społecznościowych. Woda w kąpielisku nie nadawała się do kąpieli w okresie od dnia 18.07.2024 r. do dnia 30.07.2024 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpielisku „Lewityn" przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach na podstawie co najmniej 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe tj. rok 2021, 2022, 2023, 2024 jako **dostateczną**.

Podczas przeprowadzanych ocen wizualnych jakości wody w kąpielisku nie stwierdzono zanieczyszczeń wody w postaci materiałów smolistych, szkła, tworzyw sztucznych, gumy ani innych odpadów w ilości nienadającej się natychmiast usunąć.

Woda w kąpielisku „Lewityn" przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach spełniała w sezonie kąpielowym 2024 r. obowiązujące wymagania mikrobiologiczne w odniesieniu do parametrów określonych w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17.01.2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. 2019 r., poz. 255) w załączniku nr 1 do cytowanego wyżej rozporządzenia w części A, Tabela I, - „wymagania mikrobiologiczne" natomiast nie spełniała innych wymagań określonych w powyższym załączniku w Tabeli II – „inne wymagania", z powodu wystąpienia zakwitu sinic.

Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji funkcjonował „Wodny Plac Zabaw". Organizator wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej. Sprawozdania z badań przekazywane były Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Pabianicach.

W badanym zakresie w próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowości.

- Kąpielisko Nad Stawem w Konstantynowie Łódzkim, ul. Łaska 64/66

Przed otwarciem kąpieliska w ramach kontroli urzędowej została pobrana przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach próbka wody oraz przeprowadzona ocena wizualna jakości wody w kąpielisku, w wyniku której stwierdzono zakwit sinic. Badanie mikrobiologiczne wody nie wykazało przekroczeń.

Woda w kąpielisku nie nadawała się do kąpieli w okresie od dnia 01.07.2024 r. do dnia 11.07.2024 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpielisku „Nad Stawem" przy ul. Łaskiej 64/66 w Konstantynowie Łódzkim na podstawie co najmniej 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe tj. rok 2021, 2022, 2023, 2024 **jako dobrą**.

Podczas przeprowadzanych ocen wizualnych jakości wody w kąpielisku nie stwierdzono zanieczyszczeń wody w postaci materiałów smolistych, szkła, tworzyw sztucznych, gumy ani innych odpadów w ilości nienadającej się natychmiast usunąć.

Woda w kąpielisku „Nad Stawem" przy ul. Łaskiej 64/66 w Konstantynowie Łódzkim spełniała w sezonie kąpielowym 2024 r. obowiązujące wymagania mikrobiologiczne w odniesieniu do parametrów określonych w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17.01.2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. 2019 r., poz. 255) w załączniku nr 1 do cytowanego wyżej rozporządzenia w części A, Tabela I, - „wymagania mikrobiologiczne" natomiast nie spełniała innych wymagań określonych w powyższym załączniku w Tabeli II – „inne wymagania", z powodu wystąpienia zakwitu sinic.

<u>Podsumowanie i wnioski</u>

1. Na koniec 2024 r. jakość wody na terenie powiatu pabianickiego wody nie budziła zastrzeżeń w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia:

- wodociąg w Pabianicach;
- wodociąg w Konstantynowie;
- wodociąg w Ksawerowie;
- wodociąg w Dłutowie;
- wodociąg w Górce Pabianickiej;
- wodociąg w Rydzynach;
- wodociąg w Prusinowicach;
- wodociąg w Kazimierzu;
- wodociąg w Żytowicach;
- wodociąg w Ślądkowicach;
- wodociąg w Szydłowie;
- wodociąg w Dobroniu
- wodociąg w Lutomiersku
- wodociąg w Czyżeminie

2. Na koniec 2024 r. jakość wody nie budziła zastrzeżeń w następujących wodociągach lokalnych:

- Pabianickiego Centrum Medycznego sp. z o.o. w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68.
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Zarębski" Piotr Zarębski, Ksawerów ul. Zachodnia 25,
- Ankor Antoniak spółka jawna, Dobroń, Róża 9,
-Gospodarstwo Suflidowo Józef Suflida, Dłutów, Kociołki Las 5.

W przypadku przekroczeń mikrobiologicznych wody w wodociągach, mogących mieć negatywny wpływ na zdrowie konsumentów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach podejmował zdecydowane działania mające na celu ochronię zdrowia ludzi.

W związku z powyższym zostało wydanych 5 decyzji w tym 4 decyzje o warunkowej przydatności do spożycia przez ludzi oraz 1 decyzja o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w przypadku wydania decyzji opracowywał komunikaty informujące o jakości wody oraz o zaleceniach minimalizujące zagrożenia dla zdrowia ludzi, które rozpowszechniane były przez Producentów Wody oraz Władze Gmin poprzez dostępne kanały komunikacji z mieszkańcami. Komunikaty zamieszczane były każdorazowo na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pabiaicach

Producenci wody poodejmowali skuteczne działania mające na celu doprowadzenie jakości wody do parametrów zgodnych zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12. 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W ciągu roku sprawozdawczego w wodociągach zdarzały się przypadki przekroczeń parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych w próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej oraz kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu analizy ryzyka zdrowotnego, w ramach kontroli wewnętrznej badania wody powtarzano. Powtórzone badania nie potwierdzały przekroczeń. Przekroczenia te były krótkotrwałe i incydentalne.

W wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Kazimierzu wystąpiła awaria systemu uzdatniania wody, której skutkiem była zmieniona barwa wody podawanej do sieci. Powodem była obecność nadmanganianu potasu, który wykorzystywany jest w procesie uzdatniania wody. Producent wody podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na intensywnym płukaniu sieci wodociągowej.
Przeprowadzone badania wody w ramach kontroli urzędowej nie wykazały przekroczeń.

Na terenie powiatu pabianickiego ujęcia głębinowe, z których zasilane są wodociągi, charakteryzują się dużą zawartością żelaza i manganu. Producenci wody z terenu powiatu pabianickiego podejmują działania w sprawie budowy bądź modernizacji stacji uzdatniania wody w celu poprawy jakości wody.
Przeprowadzone kontrole ujęć oraz Stacji Uzdatniania Wody nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno-porządkowym.
Na nadzorowanym terenie znajduje się Laboratorium Ochrony Środowiska Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. przy ul. 15 PP „Wilków" 12 w Pabianicach, które uzyskało zatwierdzenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach w zakresie oznaczania wybranych parametrów w wodzie do spożycia.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobierali próbki wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp. w obiektach, w których prowadzona jest działalność lecznicza oraz budynkach zamieszkania zbiorowego
Skażenie sieci wodociągowej wody ciepłej na poziomie średnim stwierdzono w sieci budynku Zgromadzenia Sióstr Świętego Boromeusza Zakład Opiekuńczy im. Św. Jana Pawła II ul. Karniszewicka 99c, 95-200 Pabianice.

W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał w dniu 03.10.2024 r. decyzję Nr 35 znak: HŚ.9022.67.2024, dotyczącą doprowadzenia jakość wody ciepłej do wymagań zgodnych z treścią załącznika nr 5 w części A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) do wartości poniżej 100 jtk bakterii Legionella sp. w 100 ml wody w terminie do dnia 29.11.2024 r.
Po podjętych działaniach naprawczych polegających na dezynfekcji termicznej wewnętrznej sieci wodociągowej wody ciepłej w obiekcie, badania wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej nie wykazały przekroczeń.

W 2024 r. wpłynęły 2 interwencje dotyczące jakości wody w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Konstantynowie Łódzkim i w Rydzynach.

Pierwsza interwencja dotyczyła podejrzenia zbiorowego zatrucia uczniów po spożyciu wody z poidełek zamontowanych na terenie Szkoły Podstawowej Nr 5 w Konstantynowie Łódzkim.
Po przeprowadzeniu kontroli w wyżej wymienionej placówce oraz w Przedsiębiorstwie Komunalnym Gminy Konstantynów Łódzki sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 44 (producent wody), pobrano próbki wody do badań mikrobiologicznych w ramach kontroli urzędowej.
Przeprowadzone badania wykluczyły wodę z wodociągu jako źródło zatrucia wśród uczniów placówki.

Druga interwencja, dotyczyła zmienionej barwy wody w miejscowości Terenin, która zasilana jest przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Rydzynach.
W wyniku złożonej interwencji przez konsumenta, producent wody oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach dokonali poboru próbek wody. Uzyskane wyniki wykazały przekroczenie parametrów: mętności, żelaza, manganu, ale nie we wszystkich punktach poboru. Pod względem mikrobiologicznych przekroczeń nie stwierdzono.
Działania podjęte przez producenta wody wykazały, iż zanieczyszczenie występowało lokalnie i tylko w części miejscowości Terenin i spowodowane było wtórnym zanieczyszczeniem wody przez jednego z odbiorców wody. Po montażu zaworów antyskażeniowych na przyłączach nie stwierdzono przekroczeń parametrów, co potwierdzone zostało przeprowadzonymi badaniami wody.

Ogółem w 2024 r. pobrano 196 próbek wody, w tym:
- 139 próbek wody do spożycia,
- 13 próbek wody z basenów kąpielowych,
- 41 próbek wody ciepłej w kierunku pałeczek Legionella sp.,
- 3 próbki wody z kąpielisk,

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach w 2024 r. znajdowało się ogółem 517 obiektów.

Przeprowadzono ogółem 332 kontrole sanitarne.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w okresie sprawozdawczym skontrolowano pod względem sanitarno-porządkowym - bazę noclegową na terenie powiatu pabianickiego (hotele, motele, pokoje gościnne, pole namiotowe i kempingowe).

Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się 4 ubikacje publiczne:

- Konstantynów Łódzki, Plac Kościuszki 20;
- Konstantynów Łódzki, ul. Sucharskiego 1;
- Pabianice, ul. Południowa 15 a;
- Pabianice, ubikacja w Parku Słowackiego;

Skontrolowano 4 obiekty. Stan sanitarno –porządkowy oraz sanitarno-techniczny skontrolowanych ubikacji nie budził zastrzeżeń.

W ramach nadzoru nad toaletami publicznymi znajdującymi się w takich obiektach jak centra handlowe, stacje paliw, przeprowadzono kontrole w 3 obiektach. Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny toalet nie budził zastrzeżeń.

Ponadto na terenie powiatu pabianickiego skontrolowano 11 środków transportu komunikacji publicznej. Stan sanitarny skontrolowanych środków transportu nie budził zastrzeżeń.

Skontrolowano dworzec PKP w Pabianicach, ul. Łaskiej 37. Obiekt wyposażony jest w wodę bieżącą ciepłą i zimną, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Na terenie dworca oraz przy peronie znajdują się pojemniki na zbieranie odpadów komunalnych. Pomieszczenia dworca utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym. Sanitariaty dla podróżnych nie budziły zastrzeżeń. Teren wokół dworca uporządkowany. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wspólnie z przedstawicielami gmin i miast powiatu pabianickiego dokonali kontroli podległych terenów i obiektów w związku z coroczną akcją dotyczącą utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin.
Kontrolą objęto tereny:

- Gminy Miejskiej Pabianice (parki, skwery, place zabaw, siłownie plenerowe, ciągi komunikacyjne i piesze).
- Gminy Pabianice (ciągi komunikacyjne i piesze, gminne place zabaw, boiska, przystanki, punkt selektywnej zbiórki odpadów).
- Gminy Miejskiej Konstantynów Łódzki (pobocza ulic, drogi gminne, plac Kościuszki, teren przy stawach, cmentarzu, punkt selektywnej zbiórki odpadów, teren przy stacji uzdatniania wody, teren miejskiego targowiska, teren Centrum Sportu i Rekreacji, Plac Wolności).
- Gminy Dobroń (park gminny z siłownią napowietrzną, boisko gminne, plac zabaw dla dzieci oraz skatepark, punkty selektywnej zbiórki odpadów, pobocza dróg gminnych, teren przy oczyszczani ścieków).
- Gminy Dłutów (drogi gminne wraz z poboczami, place zabaw, siłownie plenerowe, wiaty przystankowe, boiska).

- Gminy Ksawerów (pobocza oraz ciągi komunikacyjne, przystanki, parki, place zabaw z siłownią napowietrzną, stadion, boisko, punkt selektywnej zbiórki odpadów).
- Gminy Lutomiersk (przystanki, place zabaw, siłownie plenerowe, boiska sportowe, drogi gminne, plac targowy, teren przy stacji uzdatniania wody, punkt selektywnej zbiórki odpadów).

Każda z gmin posiada zatwierdzony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy".
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenia stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych terenów za dobry. Podczas kontroli stwierdzono tylko w miejscowości Szynkielew (gmina Pabianice) wyrzucone odpady pobudowlane oraz opony. Wydano zalecenia pokontrolne zobowiązujące gminę do podjęcia działań zmierzających do uprzątnięcia terenu z odpadów. Pismem z dnia 01.07.2024 r. Urząd Gminy w Pabianicach poinformował, iż nielegalne wysypisko, na którym stwierdzono odpady poremontowe zostało posprzątane przez pracowników Urzędu Gminy Pabianice. W wyżej wymienionym piśmie poinformowano również, iż właściciel działki na którą ktoś wyrzucił bardzo dużą ilość zużytych opon w związku z umorzeniem postępowania przez KPP Pabianice rozpoczął usuwanie odpadów.

W miejscowości Bechcice Kolonia stwierdzono magazynowane odpady pochodzące z akcji społecznej mieszkańców po sprzątaniu lasu. Odpady te zostały wywiezione. Podczas kontroli prowadzono rozmowy z przedstawicielami gmin i miasta dotyczące problemów występujących na danym terenie związanych z dzikimi wysypiskami śmieci. Przedstawiciele gmin i miasta oświadczyli, iż na problemy związane ze składowaniem odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych reagują szybko starając się ustalić właściciela danej posesji i zobowiązać go do uprzątnięcia terenu z odpadów. Przedstawiciele władz samorządowych dokładają wszelkich starań by stan sanitarno-porządkowy gmin i miast był jak najlepszy. W wielu gminach organizowane są przez lokalne społeczności akcje zbierania odpadów i porządkowania terenów, szczególnie lasów. Gminy zapewniają uczestnikom akcji worki foliowe, jednorazowe rękawiczki. Podczas kontroli nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji.

Nadzorem objęty jest szpital oraz przychodnie, placówki całodobowej opieki, dzienne domy pomocy społecznej oraz zakład opiekuńczo- leczniczy.
W wyniku prowadzonych działań kontrolnych w jednym obiekcie pełniącym funkcję całodobowej opieki dla osób starszych nałożono 1 mandat karny za nieprawidłowe postępowanie z odpadami pochodzącymi z pielęgnacji pensjonariuszy. Wydano stosowne zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane.

Kontroli poddano również zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, tatuażu oraz odnowy biologicznej.
W wyżej wymienionych obiektach wystawiono 2 mandaty. Stwierdzono naruszenia higieniczno-sanitarne w postaci braku środków do dezynfekcji narzędzi, skóry, przepełnionych pojemników służących do gromadzenia odpadów medycznych, niewłaściwego przechowywania odpadów zakaźnych, braku sprzętu oraz środków do utrzymania bieżącej czystości, zbyt małego zapasu jednorazowych podkładów na łóżka. Pozostałe obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarnych.

W 2024 r. prowadzono również nadzór nad zakładami pogrzebowymi oraz środkami transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Zaniedbań sanitarno-porządkowych i sanitarno- technicznych nie stwierdzono.

W okresie przed świętem „Wszystkich Świętych" wzmożono kontrole cmentarzy na terenie powiatu pabianickiego. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na postępowanie z odpadami pochodzącymi ze sprzątania grobów, częstotliwość wywozu odpadów. Sprawdzano stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny toalet.

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajduje się Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich mieszczący się w Konstantynowie Łódzkim przy ul. Ignacew 9. W 2024 r. kontrola sanitarna w wyżej wymienionym obiekcie wykazała zły stan sanitarno-techniczny łaźni. Nałożono mandat karny oraz wydano stosowne zalecenia pokontrolne. Zalecenia zostały wykonane. Pomieszczenie łaźni zostało doprowadzone do właściwego stanu sanitarno-technicznego.

Interwencje wpływające od ludności w 2024 r.

Liczba ogółem	Zasadne	Niezasadne lub wniesione do niewłaściwego organu
29	**8**	**21**

Interwencje wpływające od ludności dotyczyły głównie:
- złego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych oraz posesji;
- wylewania nieczystości płynnych do rzeki;
- zalewania fekaliami posesji;
- złego stanu sanitarnego solarium, salonu kosmetycznego, fryzjerskiego;
- zmienionej barwy i mętności wody;
- uciążliwości związanych z hodowlą królików, kur;
- złego stanu sanitarnego kontenerów na odpady;
- braku sterylizacji narzędzi w salonie kosmetycznym;
- występowania gryzoni na terenie posesji.

W 2024 r. wpłynęło do PSSE w Pabianicach 6 zgłoszeń dotyczących bardzo zaniedbanych lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach zamieszkania zbiorowego, w których gromadzone były w dużych ilościach różnego rodzaju odpady, przedmioty. Kontrole sanitarne zostały przeprowadzone w 2 lokalach mieszkalnych. W obydwu lokalach wydano decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego lokali mieszkalnych (1 decyzja została wykonana, lokal mieszkalny został doprowadzony do właściwego stanu sanitarno-higienicznego). Drugi skontrolowany lokal nadal znajduje się w złym stanie sanitarno-higienicznym i porządkowym (wydano postanowienie o nałożeniu grzywny). Do 4 lokali mieszkalnych pracownicy PSSE nie zostali wpuszczeni. Wysłano zawiadomienia z wyznaczonymi terminami kontroli lokali mieszkalnych. Z roku na rok przybywa zgłoszeń dotyczących złego stanu sanitarno-higienicznego lokali mieszkalnych (zbieractwo). Problem stanowi brak możliwości wejścia do lokali mieszkalnych a także wyegzekwowania doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego zaniedbanych lokali.

Decyzje w zakresie Higieny Komunalnej wydane ogółem – 28, w tym:

-decyzje zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji – 15;
- wygaśnięcie decyzji na ekshumację – 1;
- wywóz zwłok, urny za granicę – 1;
- decyzje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego – 2;
- przedłużenie decyzji -1;
- decyzja zatwierdzająca laboratorium – 1;
- decyzja dotycząca braku przydatności wody do spożycia -1;
- decyzja dotycząca braku przydatności wody do kąpieli w kąpielisku -1;
- decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia- 4;
- decyzja dotycząca doprowadzenia wody cieplej do parametrów zgodnych przepisami – przekroczenie poziomu bakterii Legionella - 1.

Działalność kontrolno – represyjna:

- liczba nadzorowanych obiektów – 517;
- liczba przeprowadzonych kontroli –332;
- liczba decyzji płatniczych – 15;
- liczba wydanych postanowień:
    - 1 postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia, na kwotę 150 zł;
    - 4 postanowienia opiniujące regulaminy;
    - 23 postanowienia na sprowadzenie zwłok/szczątków powstałych ze spopielenia zwłok;
- liczba wydanych opinii - 6;
- liczba tytułów wykonawczych – 1;
- liczba mandatów – 4 mandaty na łączną kwotę 1400 zł;

Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania w powiecie pabianickim za rok 2024

Higiena Dzieci i Młodzieży w PSSE w Pabianicach funkcjonuje w ramach Sekcji Higieny Środowiska, w której skład wchodzą również Higiena Komunalna i Higiena Pracy.

W roku 2024 przeprowadzono 112 kontroli w 97 obiektach. Skontrolowano

- 11 żłobków,
- 3 kluby dziecięce,
- 46 przedszkoli,
- 1 punkt przedszkolny,
- 17 szkół podstawowych,
- 2 szkoły policealne,
- 7 zespołów szkół,
- 1 zakład poprawczy,
- 1 placówkę wsparcia dziennego,
- 5 placówek opiekuńczo wychowawczych,
- 2 internaty,
- 1 pozaszkolną placówkę specjalistyczną.

Ponadto przeprowadzono 22 kontrole wypoczynku zimowego i letniego.
Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Decyzje:

W roku 2024 nie wydano żadnych decyzji.

Skargi:

Publiczne Przedszkole w Pabianicach.

Skarga dotyczyła nieprzestrzegania zakazu palenia tytoniu oraz przypadków występowania wszawicy w Publicznym Przedszkolu w Pabianicach. W wyżej wymienionym obiekcie została przeprowadzona kontrola sanitarna w wyniku której ustalono:

Na drzwiach wejściowych (wejście ogólnodostępne, wejście dla pracowników) umieszczony został znak graficzny: zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. Podczas kontroli nie stwierdzono oznak świadczących o nie przestrzeganiu zakazu palenia w placówce.

Ponadto w przedszkolu prowadzone są działania w zakresie zapobiegania wszawicy - systematyczne przeglądy głów dzieci. Dyrektor placówki w styczniu bieżącego roku zgłosił się do Powiatowej Stacji sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach po materiały edukacyjne (ulotki) na temat wszawicy, które w razie potrzeby rozdawane są wśród rodziców dzieci.

W dniu kontroli stan sanitarno-higieniczny kontrolowanego obiektu nie budził zastrzeżeń.

Z uwagi na powyższe, skargę uznano za nieuzasadnioną.

Niepubliczne Przedszkole w Konstantynowie Łódzkim.

Skarga dotyczyła nieprawidłowości w Niepublicznym Przedszkolu" w Konstantynowie Łódzkim. W wyżej wymienionym obiekcie przeprowadzona została kontrola interwencyjna, w wyniku której ustalono:

Wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne posiadały odpowiednie atesty lub certyfikaty, które okazano kontrolującym. Sprzęt, urządzenia i zabawki były czyste, nieuszkodzone, spełniające wymagania bezpieczeństwa.

Do placówki nie wpłynęła oficjalna informacja o zachorowaniu któregokolwiek z dzieci na RSV czy tez o problemach żołądkowo-jelitowych u któregoś z dzieci. W przypadku zgłoszenia przez rodzica lub opiekuna dziecka wystąpienia u dziecka choroby zakaźnej informacja ta zostaje przekazana pozostałym rodzicom.

W dniu kontroli stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny kontrolowanego obiektu nie budził zastrzeżeń, czystość bieżąca zachowana. Punkty wodne wyposażono w środki myjąco-dezynfekujące.

Z uwagi na powyższe, skargę uznano za nieuzasadnioną.

Szkoła Podstawowa w Konstantynowie Łódzkim.

Skarga dotycząca podejrzenia zbiorowego zatrucia dzieci i młodzieży po spożyciu wody z poidełek zamontowanych na terenie Szkoły Podstawowej mieszczącej się w Konstantynowie Łódzkim. W wyżej wymienionym obiekcie została przeprowadzona kontrola sanitarna w wyniku której ustalono: w dniu kontroli nieobecnych w szkole było ok 35 % dzieci. Według informacji uzyskanych od dyrektora placówki, nieobecność dzieci spowodowana była objawami ze strony układu pokarmowego (wymioty i biegunka). W budynku należącym do Szkoły Podstawowej znajduje się 1 fontanna oraz 1 źródełko wody pitnej wraz z dystrybutorem do napełniania butelek. W dniu kontroli fontanna jak i źródełko były wyłączone. Dystrybutory wodne dezynfekowane są przy użyciu właściwych środków dezynfekcyjnych.

W związku z wyłączeniem poidełek dzieciom zapewniono butelkowaną wodę, którą mogły pobrać w szkolne stołówce. We wszystkich toaletach szkolnych zapewnione było mydło antybakteryjne, ręczniki papierowe oraz papier toaletowy.

Ponadto Dyrektor szkoły poprzez dziennik elektroniczny zwrócił się z prośbą do rodziców o to, by w momencie wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów udali się z dziećmi do lekarza. Dodatkowo w placówce rozstawiono również preparaty dezynfekujące do rąk.

Pobrane zostały próbki wody do badań w zakresie mikrobiologicznym, które wykluczyły wodę z wodociągu w Konstantynowie Łódzkim jako źródło zatrucia wśród uczniów wyżej wymienionej placówki.

W dniu kontroli stan sanitarno-higieniczny kontrolowanego obiektu nie budził zastrzeżeń.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Porszewicach.

Skarga dotyczyła przypadków wystąpienia wszawicy w Szkole Podstawowej w Petrykozach, spowodowanej uczęszczaniem do wyżej wymienionej szkoły dzieci będących podopiecznymi Placówki Opiekunczo-Wychowawczej w Porszewicach. Zarówno w szkole jak i w placówce opiekuńczej przeprowadzone zostały kontrole w wyniku których ustalono: w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Porszewicach stosowane są zasady zapobiegania oraz postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy u dzieci takie jak regularne przeglądy czystości głów dzieci, odpowiednia ilość środków higienicznych, natychmiastowa reakcja na zgłoszenie ze szkoły o wystąpieniu u któregoś z dzieci wszy lub gnid. W szkole również przeprowadzane są regularne przeglądy czystości głów oraz akcje informacyjno-edukacyjne.

Według oświadczenia dyrektorów obydwu placówek współpraca między nimi przebiega prawidłowo. W dniu kontroli stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Z uwagi na powyższe, skargę uznano za nieuzasadnioną.

Obiekty zlikwidowane w roku 2024:

- Niepubliczne Przedszkole CYTRYNKA w Konstantynowie Łódzkim, ul. Łódzka 1;
- Niepubliczne Przedszkole MIMUNDO w Konstantynowie Łódzkim, ul. Łódzka 173/175;
- Niepubliczny Żłobek AKADEMIA MALUSZKA w Dobroniu, ul. Podleśna 1;
- Punkt Przedszkolny ZMYSŁOLANDIA w Pabianicach, ul. Moniuszki 24;
- Punkt Przedszkolny LEŚNE DZIECI w Babiczkach, ul. Lipowa 29;
- Niepubliczne Przedszkole MALI ODKRYWCY w Pabianicach, ul. Grota Roweckiego 24.

Obiekty nowopowstałe:

- Żłobek Samorządowy we Wrzącej, ul. Sikorskiego 27;
- Niepubliczny Żłobek RUDY LISEK w Pabianicach, ul. Dolna 42;
- Niepubliczny Żłobek PAŁACOWE SKRZATY w Ksawerowie, ul. Szkolna 12;
- Klub Malucha BOCIAN FERENC w Pabianicach, ul. Łaska 76;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna PLANETA INTEGRACJI w Pabianicach, ul. Bohaterów 11.

Remonty i modernizacje:

1. Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Konstantynowie Łódzkim, ul. Łódzka 5/7 oddano do użytku bazę sportowo-edukacyjną FAN-LAB, w skład którego wchodzi pełnowymiarowa hala sportowo - widowiskowa ze ścianką wspinaczkową i trybunami na 240 osób, bieżnia i wielofunkcyjne boisko, a także FUN Laboratory, czyli pracownia geograficzno-biologiczna, chemiczno-fizyczna, informatyki oraz dwie sale językowe.

W pozostałych placówkach w okresie wakacyjnym czy też feryjnym realizowane były remonty i prace porządkowe wykonane we własnym zakresie.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W roku 2024 w 23 placówkach w 26 oddziałach skontrolowano rozkład zajęć lekcyjnych. W 1 placówce w 1 oddziale skontrolowano wagę tornistrów. W 4 placówkach w 4 oddziałach skontrolowano dostosowanie mebli do wzrostu ucznia.

IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach skierowana była na popularyzację zasad zdrowego stylu życia oraz na motywowanie ludzi do przestrzegania zachowań sprzyjających zdrowiu. Była również odzwierciedleniem zapisów i zagadnień ujętych w Narodowym Programie Zdrowia, Ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej występującej na terenie powiatu.

Powyższe zadania były prowadzone na terenie powiatu pabianickiego poprzez:

- Realizację interwencji programowych i interwencji nieprogramowych (akcji i kampanii prozdrowotnych);
- Nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych;
- Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia częściowo opierają się na aktywności w „sieci" poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz facebooku. Dzięki kontynuacji współpracy z Wydziałem Infrastruktury Technicznej i Komunikacji Urzędu Miasta Pabianic mieliśmy możliwość wyświetlania krótkich spotów oraz informacji na nośnikach multimedialnych umieszczonych w autobusach MZK.

Interwencje programowe

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w 2024 r zajmowała się kształtowaniem postaw na rzecz zdrowia poprzez aktywizację środowiska szkolnego i społeczności lokalnej koordynując interwencje programowe takie jak.:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas"- program przedszkolnej edukacji antynikotynowej w którym udział wzięło 24 przedszkolaków;
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne"– program, którego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W programie wzięło udział 184 uczestników;
- „Bieg po zdrowie"– program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowany do dzieci z IV klas szkół podstawowych który zrealizowało 39 uczniów;
- „Trzymaj Formę"- program edukacyjny o zbilansowanym odżywianiu i aktywności w którym udział wzięło 616 uczestników;
- „Podstępne WZW"– program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych którego celem jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Program ten zrealizowało 87 uczniów;
- „Znamię! Znam Je?"– ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka skierowany do szkół ponadpodstawowych w którym udział wzięło 149 uczniów;
- „ARS, czyli jak dbać o miłość"- nowoczesna edukacja dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień. Program ten realizowało 49 uczniów;
- „Wybierz życie pierwszy krok"- Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy, który realizowało 110 uczniów;

- „Dopalaczom mówimy STOP– wybieramy zdrowie” czyli, program który stawia sobie za cel zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród młodzieży województwa łódzkiego. Program ten zrealizowało 68 uczniów;
- „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”– który określa politykę w zakresie zapobiegania HIV/AIDS i zwalczania ich społecznych skutków– 800 uczestników realizujących zadanie.

Interwencje nieprogramowe:

- Baw się razem z nami:

Akcja streetworkingowa, czyli warsztaty, gry i zabawy dla dzieci zorganizowane na terenie parków i skwerów. „Baw się razem z nami” realizowany był wspólnie z MCPS- Wydział Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Pabianicach. 5 spotkań „Baw się razem z nami” zgromadziło – 90 uczestników.

- Letnie Kino Profilaktyczne:

10 seansów filmowych kina plenerowego, poruszających tematykę uzależnień– 530 uczestników. Akcja realizowana wspólnie z MCPS - Wydziałem Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Pabianicach, Komendą Powiatową Policji w Pabianicach oraz Kinem Tomi.

Seans w ramach akcji: Letnie Kino Profilaktyczne

- Przeprowadzono 9 wizytacji dotyczących realizacji programów:
  - „Czyste Powietrze Wokół Nas”;
  - „Podstępne WZW”;
  - „Znamię! Znam Je?“;
  - „ARS, czyli jak dbać o miłość?”;
  - „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”;

- „Skąd się biorą produkty ekologiczne“;
- „Bieg po zdrowie”;
- „Trzymaj Formę”

- Zamieszczono 11 informacji na stronie internetowej PSSE;
- Zamieszczono 220 postów na profilu Facebook PSSE (31 zagadnień);
- Wyświetlono 18 postów w autobusach MZK;
- Zorganizowanie 2 narady dotyczące: „Baw się razem z nami” oraz „Letnie kino profilaktyczne (alkohol, narkotyki, przemoc)“;
- Przeprowadzono 8 prelekcji (bezpieczny wypoczynek zimowy, wszawica);
- Wyświetlano 20 grafik multimedialnych na umieszczonym w holu powiatowej stacji monitorze (dzień zdrowia, szczepienia, tytoń, dopalacze);
- Przeprowadzono 6 dystrybucji materiałów edukacyjnych;
- Zorganizowano 3 punkty informacyjno-edukacyjne podczas „Pabianickiego Dnia Zdrowia” oraz HIV/AIDS
- Zorganizowano przy wsparciu Starosty Pabianickiego, Prezydenta Miasta Pabianic i Burmistrza Konstantynowa Łódzkiego konferencję szkoleniową „Szczepienia obowiązkowe dzieci – aktualne problemy”.

Konferencja zorganizowana w dniu 15.03.2024 r. pt.:
„Szczepienia obowiązkowe dzieci – aktualne problemy”

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczy zakresu określonego w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
Działania te są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów, projektantów, wykonawców i mają na celu egzekwowanie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w realizowanych obiektach, takich jak: obiekty żywieniowe, obiekty ochrony zdrowia, szkolne, wychowywania dzieci czy zakładach pracy. Działalność ta ma również na celu wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie.

- Zapobiegawczy nadzór sanitarny, działając w obszarze nadzoru nad projektowaniem przestrzeni, obiektów budowlanych i higieny środowiska odgrywa znaczącą rolę w ochronie zdrowia mieszkańców danego rejonu.
- Do podstawowych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, należy podejmowanie działań polegających na opiniowaniu i uzgadnianiu – pod względem zapewnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych:
  - projektów miejscowych planów zagospodarowania terenu,
  - projektów decyzji o warunkach zabudowy,
  - projektów budowlanych, zmiany sposobu użytkowania i technologicznych;
  - warunków realizacji przedsięwzięć,

jak również uczestniczeniu w procesie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

W odebranych obiektach, zastosowano źródła energii – chroniące środowisko, jak również nowoczesne technologie na każdym poziomie swojego funkcjonowania.
Zadaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podczas odbioru jest kontrolowanie przestrzegania wymagań higieniczno – sanitarnych w przedmiotowym obiekcie. Odebrane obiekty wpływają na zrównoważony rozwój – który ma wpływ na poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców. Każdy odebrany obiekt czy infrastruktura techniczna (drogi, chodniki, sieć wod.-kan) ma duży wpływ na rozwój danej miejscowości. Dostarcza ludziom miejsca do życia oraz tworzy warunki do rozwoju różnych dziedzin, jak: przemysł, edukacja, kultura, usługi.

- Działania wykonywane przez pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczą zamierzeń wywołujących długofalowe skutki oddziaływania na środowisko i warunki życia ludzi w miejscach ich zamieszkania czy pracy. Mają również znaczenie dla poprawy stanu sanitarnego terenu poprzez uzgadnianie i odbiór takich inwestycji jak:
  - budowa i modernizacja dróg i ulic,
  - budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej czy budowa podczyszczalni ścieków,
  - budowa i rozbudowa sieci wodociągowej czy stacji uzdatniania wody,
  - budowa punktów selektywnej zbiórki odpadów czy złomu;
  - budowa farm fotowoltaicznych.

Działalność o charakterze zapobiegawczym, umożliwia eliminację lub w znacznym stopniu ograniczenie negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi oddziaływań środowiskowych.

W 2024 r. pracownik komórki Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uczestniczył w wielu odbiorach obiektów budowlanych, m. innymi:

- Stacje uzdatniania wody w miejscowościach:
  Markówka, Chechło Pierwsze, gm Dobroń, Dłutów Poduchowny, gm Dłutów, Lutomiersk
- Rozbudowa Szkoły Podstawowej im M. Skłodowskiej Curie o salę gimnastyczną w Pawlikowicach, gm. Pabianice.
- Przedszkole ze żłobkiem w miejscowości Wrząca, gm. Lutomiersk;
- Zakłady produkcyjno – magazynowe:
  - w Konstantynowie Łódzkim przy ul. Niesięcin 17 i przy ul. Kościelnej 29;
  - w Ksawerowie przy ul. Towarowej 4 i przy ul. Hurtowej 2
- Rozbudowa zakładów „Daikin" w Ksawerowie;
- Pawilony handlowe przy ul Grobelnej 8 w Pabianicach;
- Żłobki, przedszkola:
  w Pabianicach, Konstantynowie Łódzkim, Ksawerowie, we Wrzącej gm. Lutomiersk
- Rozbudowa Zakładu Opiekuńczo- Leczniczego FEL-MED. Konstantynów Łódzki przy ul. Lutomierskiej 26/30.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Pabianicach

Piotr Szczepaniak
/dokument podpisany elektronicznie/